

Kaja Steinbuch

gobe

tistega večera sem se z dela vrnila precej pozno. bila sem utrujena, tako da sprva nisem opazila ničesar nenavadnega. šele pozneje, potem ko sem se stuširala in nekaj pojedla in se končno zleknila na kavč, sem jo zagledala v kotu dnevne sobe, poleg knjižne omare. najprej sem mislila, da gre za kaj drugega, za čudno padajočo senco ali morda umazano nogavico, ki sem jo pozabila tam, ali pa da zaradi utrujenosti enostavno vidim stvari, ki jih ni. dvignila sem se na noge in stopila bliže. ni bil privid niti senca ali nogavica. bilo je to, kar sem mislila že na začetku – goba. od gnusa me je zmrzilo in po glavi so mi začela rojiti vprašanja. kaj za vruga dela goba v kotu moje dnevne sobe? kako se je lahko znašla tu čez noč? kako je lahko v tako kratkem času zrastle iz lesenih tal? kajti, kot sem se prepričala, res je rasla iz tal, saj sem jo po začetnem oklevanju prijela in ugotovila, da se trdno drži podlage. nisem vedela, kaj storiti. razmišljala sem, da bi morala verjetno poklicati kakega strokovnjaka – strokovnjaka za kaj? za gobe, ki rastejo v kotih dnevnih sob? – ali vsaj upravnika hiše. pogledala sem na uro, in ker se je že bližala enajsti zvečer, sem sklenila počakati do jutra. tako sem gobo pustila, kjer je bila, si skrbno umila roke in šla spat. kljub čudni situaciji sem zaradi utrujenosti hitro zaspala.

naslednjega jutra je bila moja glavna skrb sestanek, ki sem ga imela tega dne. šlo je za zelo pomemben sestanek, ki bi lahko bil odločilen za mojo nadaljnjo karierno pot, zato sem se morala nanj psihično pripraviti. med zajtrkom sem v mislih sestavljala odgovore na vprašanja, ki bi mi jih lahko zastavili, zato nisem imela časa misliti na gobo v kotu dnevne sobe. ko sem si v predsobi oblačila plašč, sem se spomnila nanjo, vendar sem bila prepozna, da bi lahko kaj ukrenila. računala sem, da bom zvečer doma prej kot prejšnji dan in bom takrat poklicala upravnika.

vendar sem se domov spet vrnila pozno, pozneje, kot sem mislila. spet sem bila izčrpana, vendar zadovoljna z dnevom. sestanek je potekal dobro

in skoraj prepričana sem bila, da bom napredovala. v tej odvetniški pisarni sem bila že skoraj pet let, z mojim delom so bili zelo zadovoljni in glede na to, da je eden od partnerjev odhajal v pokoj, sem pričakovala, da ga bom nasledila. nihče mi tega sicer ni povedal neposredno, so pa vsi ves čas na to namigovali. to bi sicer pomenilo še več dela, vsaj na začetku, še več utrujenosti ob večerih in še krajše konce tedna, ampak plača bi bila neverjetna in ugled bi mi zrasel bolj, kot sem kadar koli upala. vsega pač ne moreš imeti, sem si rekla med pripravljanjem večerje. ravno ko je zavrela voda in sem vanjo vsula špagete, sem se spomnila na gobo. sranje, sem zaklela, zmanjšala plamen pod posodo in stopila do dnevne sobe. prižgala sem luč in pogledala v kot poleg knjižne omare. mislila sem, da me oči varajo, zato sem stopila bliže. vendar sem videla prav. iz tal ni več rasla ena goba, temveč dve. poleg prve še ena, malo manjša, vendar iste vrste, prav tako siva, s tankim pecljem in velikim klobukom. zmrazilo me je in v želodcu sem začutila rahlo slabost.

to ni mogoče, to ni mogoče, sem si ponavljala, medtem ko sem po predalih v predsobi iskala številko upravnika. končno sem jo našla v mali telefonski knjižici in jo z rahlo tresočimi prsti odtipkala na prenosni telefon. petkrat je pozvonilo, preden se je oglasil hripav ženski glas. opravičila sem se za pozen klic – bilo je že skoraj deset – se predstavila, povedala, iz katerega stanovanja kličem, in vprašala po upravniku. ženska, sklepala sem, da njegova žena, mi je povedala, da je na nekakšni službeni poti – le kam hodijo upravniki stavb na službeno pot? – in da se vrne šele prihodnji teden. morala je zaznati obup v mojem glasu, saj me je vprašala, ali mi morda lahko ona kako pomaga. njen glas je bil eden tistih hrapavih kadilskih, ki name iz nekega razloga delujejo pomirjujoče.

”hm, torej, zvenelo bo zelo čudno, ampak – v kotu moje dnevne sobe rasteta dve gobi.”

”gobi? mislite plesen?”

zaslišal se je klik vžigalnika in trenutek pozneje globok izdih.

”ne, ne plesen, čisto pravi gobi, takšni, kakršne človek vidi v gozdu pod kakim drevesom. zelo na hitro sta zrasli, čez noč. najprej je bila samo ena, naslednji dan pa še druga.”

”ste prepričani, da ni kaj drugega?” je vprašala med izdihovanjem dima.

”ja.”

”hm ...”

spet sem zaslišala klik vžigalnika. je bilo mogoče, da si že prižiga novo cigareto?

”zelo nenavadno,” je izdihnila, a v resnici ni zvenela preveč presenečeno.

”vem. ne vem, kaj naj storim. koga naj pokličem.”

”in kdaj točno sta se pojavili, ti dve gobi?” je vprašala s svojim mirnim, hrapavim glasom, kot da bi šlo za nekaj povsem običajnega.

”prvo sem opazila včeraj zvečer, drugo pa danes, pravkar.”

”aha,” je izdihnila in skorajda sem lahko zavohala cigaretni dim.

”torej, mi lahko kako pomagate? res ne vem, kaj –”

”ne skrbite, zjutraj bom poklicala lastnike zgradbe in bodo že koga poslali.”

”hvala vam. ampak – bi jih lahko vi spustili v stanovanje? ne smem namreč manjkati v službi. imam zelo pomembne opravke in –”

”ja ja, ne skrbite, jim bom že odprla,” je zakašljala za konec.

olajšano sem zavzdihnila, se spomnila na špagete in jih odstavila z ognja ravno še pravi čas, da se niso razkuhali.

naslednji dan je sredi popoldneva, ko sem se ravno prebijala skozi kupe dokumentov, povezanih z neko stranko, zazvonil moj službeni telefon.

”tukaj novak iz podjetja nepremičnine kal. prejeli smo vašo pritožbo glede ... gob v stanovanju. s kolegom sva si šla zadevo ogledat in ... res so bile v kotu dnevne sobe tri gobe.”

”tri? včeraj sta bili še dve.”

”res? no, v vsakem primeru zelo nenavadno. še nikoli nisem videl česa takšnega. plesen pogosto, ampak gobe, dejanske gobe, ki rastejo iz tal ... zelo nenavadno.”

”ja, vem.”

”no, torej, poklicali smo strokovnjake za plesen. gobe so odstranili, razkužili tla in mesto, kjer so rasle, premazali s fungicidom. pustili smo odprto okno, da se zrači. pustite ga tako do jutri in se kak dan čim manj zadržujte v dnevni sobi. če se kaj takšnega ponovi, nam takoj sporočite. žal mi je za to, res nenavadno.”

z olajšanjem sem nadaljevala delo do večera, in ko sem se, spet precej pozno, vrnila domov, sploh nisem vstopila v dnevno sobo. spala sem tako dobro kot že dolgo ne, vesela, da je zgodba z gobami končana.

tudi naslednje jutro nisem hodila v dnevno sobo. po zajtrku sem šla na delo, se vrnila precej pozno, si skuhala večerjo – oziroma v mikrovalovki pogrela že pripravljeno lazanjo – in jo pojedla v kuhinji. šele potem sem končno odprla vrata v sobo. ko sem vstopila, me je zajel mraz, saj je bilo okno dva dneva na stežaj odprto, zunaj pa temperatura nekaj nad ničlo. prižgala sem luč, zaprla okno in vključila gretje. potem sem počasi

stopila do knjižne police in nehote kriknila. na mestu, kjer ne bi smelo biti ničesar, je rasla nova goba. siva, s tankim stebлом in velikim klobukom, prav takšna kot prvi dve. od obupa so mi stopile solze v oči, in da bi se pomirila, sem šla v kuhinjo in si natočila kozarec jacka danielsa. nisem mogla razumeti, kako se mi lahko dogaja nekaj tako iracionalnega in bizarnega. še nikoli nisem slišala, da bi komu iz tal stanovanja v komaj deset let stari stavbi rasle gobe. zakaj se torej to dogaja meni? nihče od sosedov ni potožil o kakšnih gobah, tako da je bilo moje stanovanje očitno izjema. ker nisem vedela, kaj storiti, sem z rahlo vrtoglavico oddrsala spat.

v dneh, ki so sledili, sem bila v zelo čudnem duševnem stanju. dnevne sobe sem se izogibala in na delu ostajala še dlje kot po navadi. sodelavci so se čudili moji zagretosti, če ne že kar obsedenosti z delom, vendar očitno nihče ni opazil, da bi bilo z mano kaj narobe. tudi sama nisem točno vedela, kaj se z mano dogaja. zavedala sem se stalno prisotne, vendar ne zelo močne bolečine v glavi, kot bi mi nekdo s palci pritiskal na sence, in rahle slabosti v želodcu, kot da bi kaj težkega pojedla. dlje kot sem ostajala v službi, slabše sem se počutila. nisem imela apetita, upadala mi je koncentracija in ves čas sem imela občutek, da zamujam nekaj pomembnega. vedela sem, da potrebujem počitek, da sem počitek pravzaprav potrebovala že zadnjih nekaj let, da takšnega tempa ne bom mogla več dolgo zdržati, da obstaja nevarnost, da izgorim. v nekem posebno kritičnem trenutku me je obšel občutek, da razpadam, da se moji notranji organi spreminjajo v gnijočo prst in da se bom vsak čas sesedla v prah.

po tednu dni sem kljub vsemu zbrala pogum in, podkrepljena s tremi odmerki vodke, stopila v dnevno sobo. v kotu ob knjižni polici me je čakalo pričakovano: osem sivih gob različnih velikosti. največja je v višino merila kakih dvajset centimetrov, najmanjša približno pet. od slabosti me je zvilo v želodcu in komaj mi je uspelo priteči do straniščne školjke. to je to, sem si mislila med navali bruhanja, to je moje življenje. postala sem krmilo za gobe in gobe se hranijo z organskimi odpadki. postala sem organski odpadek.

dva tedna pozneje sem se izselila iz stanovanja in dala odpoved v odvetniški pisarni. nihče ni razumel moje nenadne odločitve, saj so vsi pričakovali, da bom postala nova partnerica. ko me je šef, gospod berger, vprašal, čemu odhajam na vrhuncu kariere, sem lahko samo skomignila in odvrnila, da ne znam razložiti, vendar vem, da je tako prav. na njegovem obrazu sem prebrala mešanico prezira in pomilovanja, vendar mi je bilo popolnoma vseeno.

zdaj že dva meseca živim v malem enosobnem stanovanju na drugem koncu mesta in še nimam službe. navadila sem se na mirno, počasno življenje, z veliko spanja in svežega zraka, in moje počutje se je precej izboljšalo. včeraj sem klicala upravnika hiše, kjer sem živela pet let, da bi poizvedela, kako je s tlemi v moji nekdanji dnevni sobi. spet ga ni bilo doma in njegova žena mi je med prižiganjem cigarete s tistim pomirjujočim kadilskim glasom povedala, da v stanovanju zdaj živi neki mlad par, in da o gobah, odkar so jih po mojem odhodu odstranili, ni bilo več sledu.

”res nenavadno, tiste gobe,” je še rekla, preden sva se poslovili, toda tudi tokrat ni zvenela preveč presenečeno.

Avtorica je za pričujoči tekst prejela nagrado Slovenskih dnevor knjige za najboljšo kratko zgodbo.